

**T.C.**  
**UYU MAZLIK MAHKEMES**

**ESAS NO** : 2021/152  
**KARAR NO** : 2021/232  
**KARAR TR** : 05/04/2021

**ÖZET:** Karayolunda meydana gelen olayda u ranılan zararın tazmini istemiyle açılan davanın, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi kapsamında ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

**K A R A R**

**Davacı** : Y.S.  
**Vekili** : Av. H.D.K.  
**Davalı** : stanbul Büyük ehir Belediye Ba kanlı ı  
**Vekili** : Av. A.A.

**I. DAVA KONUSU OLAY**

1. Davacı vekilinin, müvekkilinin ... plakalı aracıyla seyir halindeyken Fatih lçesi, Vatan Caddesi ba ndaki alt geçitte bulunan menfezlerin, sa anak ya ı sonrası tıkanması sonucu, su birikintisinin ortasında kalması nedeniyle aracının hasarlandı ı, bu durumun tfaiye Daire Ba kanlı ı Avrupa Yakası tfaiye Müdürlü ünün 28/07/2018 tarihli ve raporu ile belirlendi i, davalının görevini ihmal etmesinden dolayı söz konusu zarara u randı ndan bahisle, müvekkiline tazminat ödenmesine, yargılama giderleri ile vekalet ücretinin davalıya yükletilmesine karar verilmesi istemleriyle adli yargı yerinde dava açtı ı anla ılmı tır.

**II. UYU MAZLI A L K N B A V U R U S Ü R E C**

**A. Adli Yargıda**

2. **stanbul 13. Asliye Hukuk Mahkemesinin 21/11/2019 tarihli ve E.2019/75, K.2019/382 sayılı kararıyla;** davalı idare aleyhine hizmet kusuruna dayalı açılan davada görevli mahkeme dare Mahkemesi oldu undan bahisle, *davanın yargı yolu nedeniyle usulden reddine dair verilen kararın kesinle ti i anla ılmı tır.*

3. Davacı vekili, aynı yöndeki taleple bu kez idari yargı yerinde dava açmı tır.

**B. dari Yargıda**

4. **stanbul 8. dare Mahkemesince E.2019/2886 sayılı dosyada,** davanın adli yargının görev alanına girdi i sonucuna varıldı ndan bahisle, görevli yargı merciinin belirlenmesi için dava dosyalarının Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine, bu konuda verilecek karara kadar davanın bekletilmesine 28/12/2020 tarihinde karar verilmi tır.

**III. LG L HUKUK**

**A. Mevzuat**

5. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenli i yönünden trafik düzenini sa layacak ve trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek oldu u; "Kapsam" ba lıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kurulu ları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalı ma usulleri ile di er hükümleri kapsadı ı ve bu kanunun karayollarında uygulanaca ı belirtilmi tir.

6. 2918 sayılı Kanun'un, "Belediye trafik birimleri, görev ve yetkileri" ba lıklı 10. maddesi öyledir:

*"(De i ik: 18/1/1985 - KHK 245/3 md.; Aynen kabul: 28/3/1985 - 3176/3 md.)*

*Bu Kanunla belediyelere verilen görevler il ve ilçe trafik komisyonları ve mahalli trafik birimleri ile i birli i yapılarak yürütülür.*

*a) Kurulu*

*Her belediye ba kanlı ı bünyesinde, hizmet kapasitesi gözönünde tutularak ç i leri Bakanlı mca tespit edilecek ölçülere ve genel hükümlere göre, belediye trafik ube müdürlü ü, efli i veya memurlu u kurulur.*

*b) Görev ve yetkiler*

*1. Yapım ve bakımından sorumlu oldu u yolları trafik düzeni ve güvenli ini sa layacak durumda bulundurmak,*

*2. Gerekli görülen kav aklara ve yerlere trafik ı klı i aretleri, i aret levhaları koymak ve yer i aretlemeleri yapmak,*

*3. Karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalı malarda gerekli tedbirleri almak, kaldırmak ve denetlemek,*

*4. Karayolunda trafik için tehlike te kil eden engelleri gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek ekilde i aretlemek veya ortadan kaldırmak,*

*5. Yol yapısı veya i aretleme yetersizli i yüzünden trafik kazalarının vukubuldu u yerlerde, yetkililerce teklif edilen tedbirleri almak,*

*6. Çocuklar için trafik e itim tesisleri yapmak veya yapılmasını sa lamak,*

*7. Bu Kanun ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmeliklerle verilen di er görevleri yapmak.*

*(Ek fıkra: 25/6/1988 - KHK 330/2 md.)"*

7. 2918 sayılı Kanun'un, 19/01/2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle de i ik 110. maddesinde u hükme yer verilmi tir:

*" leteni veya sahibi Devlet ve di er kamu kurulu ları olan araçların sebebiyet verdi i zararlara ili kin olanları dâhil, bu Kanundan do an sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır"*

8. 2918 sayılı Kanun'un Geçici 21. maddesi öyledir:

*"Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ili kin hükmü, yürürlü e girdi i tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek dare Mahkemesinde açılmı bulunan davalara uygulanmaz."*

9. T.C. Anayasası'nın 158. maddesinin üçüncü fıkrası öyledir:

*"Di er mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyu mazlıklarında Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır."*

## **B. Yargı Kararları**

10. 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2. Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz ba vuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, u gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemi ve iptal istemini oy birli iyle reddetmi tir:

*"... Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildi i üzere, tarihsel geli ime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemi ve idari uyu mazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danı tay yetkili kılınmı tır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyu mazlı ın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulundu unu söylemek olanaklı de ildir. Ancak, idari yargının denetimine ba lı olması gereken idari bir uyu mazlı ın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. tiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker ki i ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ili kin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülece ini öngörmektedir. tiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildi i gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizli i giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sa lanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldı ı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındı ı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görülece i yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik oldu u anla ılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu eridi üzerindeki araç trafi inden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdi i konusunda bir tartı ma bulunmamaktadır. dare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadı ı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı de ildir. tirazın reddi gerekir..." (Any. Mah.'nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)*

#### **IV. NCELEME VE GEREKÇE**

##### **A. İlk nceleme**

11. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/04/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen ekilde ba vuruldu u ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

##### **B. Esasın ncelenmesi**

12. Raportör-Hâkim Burak Cenk LHAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ 'nin davada adli yargının, Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın ise idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

13. Dava; ... plakalı aracıyla seyir halindeyken alt geçitte bulunan menfezlerin tıkanması neticesindeki zararın, davalının görevini ihmal etmesinden meydana geldi inden bahisle, tazminat istemiyle açılmıştır.

14. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen (bkz. § 10) kararı, kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibarıyla görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, bu kararın Uyuşmazlık Mahkemesi olmak üzere idari yargı organları bakımından da uygulanması zorunlu bir karar mesabesinde değildir.

15. Bu durumda, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin iptal edilen kararı gözetilmediğinden, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliğini yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, araçları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurumları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan zarar nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözülmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

16. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; İstanbul 8. d. d. Mahkemesinin bahususunun kabulü ile İstanbul 13. Asliye Hukuk Mahkemesinin 21/11/2019 tarihli ve E.2019/75, K.2019/382 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

## V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İstanbul 8. d. d. Mahkemesinin BA VURUSUNUN KABULÜ ile İstanbul 13. Asliye Hukuk Mahkemesinin 21/11/2019 tarihli ve E.2019/75, K.2019/382 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

05/04/2021 tarihinde, Üyelerden Aydemir TUNÇ ve Ahmet ARSLAN'ın KARAR İYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİMLER OLARAK karar verildi.

Ba kan  
Celal Mümtaz  
AKINCI

Üye  
Ükrü  
BOZER

Üye  
Mehmet  
AKSU

Üye  
Biol  
SONER

Üye  
Aydemir  
TUNÇ

Üye  
Nurdane  
TOPUZ

Üye  
Ahmet  
ARSLAN

## KARAR

darenin kendi kurulu kanununda belirlenen ve 2918 sayılı Kanun'da tekrarlanan görevlerinden, yani; yol yapım, bakım, işletme, trafik güvenliğini sağlamak amacıyla yürütülen kamu hizmetlerinden kaynaklanan hukuki sorumluluğunun idare hukuku ilke ve kurallarına göre belirlenmesi; uyuşmazlığın, özel hukuktaki araç işletiminin hukuki sorumluluğundan değil, davalı idare tarafından görevlerinin tam ve eksiksiz yerine getirilmediği, dolayısıyla yürütülen hizmetlerin kusurlu işletildiği, meydana gelen zararda hizmet kusuru bulunduğu iddiasından kaynaklanması kararı sırasında uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevinde bulunduğu sonucuna ulaşıldığından, uyuşmazlığın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyoruz.05/04/2021

Üye  
Aydemir TUNÇ

Üye  
Ahmet ARSLAN